



Trøndelag
fylkeskommune



Program for folkehelsearbeid i Trøndelag 2017 - 2026

Kriterier og veiledning til søknad om deltakelse i programmet





INNHOOLD

Sjekkliste før kommunen sender søknad	3
1 Rammer og mål for programmet	4
1.1 Om Program for folkehelsearbeid i Trøndelag	4
1.2 Mål for programmet	4
1.3 Hvem kan søke?	5
1.4 Tiltak	5
1.5 Tilskuddsbeløp	5
1.6 Avgrensing	6
2 Søknad	6
2.1 Søknadens innhold	6
2.1.1 Kunnskapsbasert.....	7
2.1.2 Forankring	7
2.1.3 Målgruppe.....	7
2.1.4 Medvirkning	7
2.1.5 Samarbeid	8
2.1.6 Innsatsområde	8
2.1.7 Mål.....	8
2.1.8 Evaluering.....	8
2.1.9 Implementering	8
2.1.10 Forventninger	8
2.2 Søknadsfrist.....	9
3 Veien videre	9
3.1 Prosjektplan.....	9
3.2 Samarbeidsavtale	9
3.3 Rapportering	10



SJEKKLISTE FØR KOMMUNEN SENDER SØKNAD

Her er oversikt over hva kommunen bør gjøre samt kriterier for å søke om deltakelse i programmet

Har kommunen:

- lest og satt seg inn i denne veilederen før dere sender søknad?
- lest og satt seg inn i den nasjonale programbeskrivelsen: [Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027. En satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet](#)
- lest og satt seg inn i den regionale programbeskrivelsen: [Program for folkehelsearbeid i Trøndelag 2017 – 2023?](#)
- lest og satt seg inn i [Revidert programbeskrivelse for Program for folkehelsearbeid i Trøndelag – 2024 - 2026?](#)
- lest og satt seg inn [Trøndelagsmodellen for folkehelsearbeid?](#)
- kapasitet og ressurser til å gjennomføre et prosjekt?
- et politisk vedtak om at kommunen søker om deltakelse i Program for folkehelsearbeid i Trøndelag for perioden 2024-2026?
- oppdatert oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne, innenfor de siste fire år, jf. folkehelseloven? Evt. har kommunen annen oversikt for barn og unges psykiske helse og livskvalitet (elevundersøkelser, Ungdata). Hvordan det er blitt brukt?
- latt oversikt over helsetilstanden i befolkningen inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi og andre kommunale planer?
- oversikt over annet relevant arbeid i kommunen, og hvordan arbeidet med Program for folkehelsearbeid passer inn i dette?
- erfaringer fra tidligere programarbeid som dere kan høste erfaring fra?
- opprettet tverrfaglig arbeidsgruppe for å følge opp arbeidet i programmet?
- gjennomført medvirkningsprosesser med målgruppen og relevante interessenter og aktører for å finne fram til tiltak?
- tatt utgangspunkt i kunnskapsgrunnlag og oversikt over helsetilstanden samt medvirkningsprosesser for å finne fram til tiltak?
- fått kommunedirektøren til å signere søknad?



1 RAMMER OG MÅL FOR PROGRAMMET

1.1 Om Program for folkehelsearbeid i Trøndelag

Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027 er en tiårig nasjonal satsing for å utvikle kommunenes arbeid med å fremme befolkningens helse og livskvalitet. Programmet skal bidra til at kommunene jobber systematisk og langsiktig med folkehelsearbeidet.

Program for folkehelsearbeid i Trøndelag 2017-2026 er et samarbeid mellom fylkeskommune, kommuner, FoU- og kompetansemiljøer, andre offentlige aktører, frivillige lag og organisasjoner i regionen. Fylkeskommunen er programeier og har det faglige, koordinerende, økonomiske og administrative ansvaret. Kommunene skal initiere og drive egne prosjekt. Fylkeskommunen har ansvar for å sikre at arbeidet samlet sett oppfyller regionale mål og bidrar til å oppfylle nasjonale mål.

Opprinnelig programperiode for Trøndelag var 2017 til 2023. Fylkestinget i Trøndelag vedtok at programperioden forlenges til og med 2026, i tråd med den nasjonale satsingen. Det lyses derfor ut midler til å gjennomføre kunnskapsbaserte tiltak som integrerer barn og unges psykiske helse og rusforebyggende arbeid i det systematiske og kunnskapsbaserte folkehelsearbeidet. Barn og unge er prioritert målgruppe. Tilskuddsmidler skal bidra til utvikling av tiltak, verktøy og metoder som fremmer folkehelsearbeid lokalt.

1.2 Mål for programmet

Programmets hovedmål er at kommunene har etablert et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid og integrert psykisk helse og rusmiddelforebygging som en del av dette.

Hovedmål for programmet i Trøndelag er

- bedre psykisk helse og livskvalitet blant barn og unge
- barn og unges psykiske helse og rusforebygging skal integreres i det systematiske og kunnskapsbaserte folkehelsearbeidet i kommunene
- gjennom dette bidra til et oppvekstmiljø hvor alle barn og unge opplever mestring, samhørighet og medbestemmelse.

Se flere mål i beskrivelsen for [Program for folkehelsearbeid i Trøndelag 2017 – 2026](#) og [Revidert programbeskrivelse for Program for folkehelsearbeid i Trøndelag – 2024 - 2026](#).



1.3 Hvem kan søke?

Alle kommuner i Trøndelag kan søke. Vi oppfordrer særlig kommuner som ikke har søkt om deltakelse i programmet tidligere, til å søke nå.

Kommuner kan søke alene eller i samarbeid med andre kommuner, videregående skoler eller frivillige organisasjoner. Det må være en vertskommune som står som ansvarlig søker. Vi oppfordrer til samarbeid med andre kommuner.

Kommuner som har vært eller er en del av programmet kan søke om tilskuddsmidler.

1.4 Tiltak

Kommunen kan søke om

- nytt tiltak,
- videreutvikling av tiltak ovenfor en ny målgruppe, eller
- utvidelse av tiltak. Utvidelse av tiltak gjelder bare for kommuner som tidligere har fått tilskudd over tre (3) år og som ønsker å utvide prosjektperioden i kommunen. Dog kan kommunen ikke søke om tilskudd til drift av tiltak.

En kommune kan ikke tildeles tilskudd for mer enn fem (5) år for samme tiltak.

Kommunen skal benytte fremgangsmåten beskrevet i [Trøndelagsmodellen for folkehelsearbeid](#) for å komme frem til hvilket tiltak kommunen skal jobbe med samt gjennomføre arbeidet i kommunen.

Tilskudd som gis til kommunene skal primært gå til utvikling av nye tiltak og arbeidsmetoder, men kan også gis til kommuner som ønsker å videreutvikle eksisterende tiltak for eksempel ovenfor nye målgrupper.

Tiltak må være koblet til kommunens tverrsektorielle og systematiske folkehelsearbeid.

1.5 Tilskuddsbeløp

Hvor mye støtte kommunen kan forvente avhenger av hvor mange som søker. Ramme for søknadsbeløp vil bli opplyst etter frist for levering av søknad og i forkant av frist for levering av prosjektplan.

Det lyses ut bare én runde, og tilsagn om støtte vil gjelde for årene fram til og med 2026.



Søkeren kan tildeles maks 50 prosent av de totale prosjektkostnadene. Egenandel kan være arbeidsinnsats og/eller egenkapital. Prosjektets totale kostnad og kommunens egenandel må synliggjøres i prosjektplan.

1.6 Avgrensing

Kommunen(e) kan søke om tilskuddsmidler til å gjennomføre ett (1) tiltak. Kommunen sender derfor én (1) søknad.

Tilskudd kan ikke benyttes til å betale for stillinger som er en del av ordinær drift.

Kommunen kan ikke søke midler til ordinær drift av tiltak i kommunen, herunder drift av lovpålagte oppgaver eller allerede etablerte tiltak til målgruppen. Det vil derfor ikke være mulig å søke om midler til videre drift av tidligere tiltak utviklet i programmet.

Kommunen kan ikke søke tilskudd til å dekke utgifter til investeringer eller til innkjøp av utstyr ut over det som ansees å være nødvendig for å gjennomføre tiltaket.

Det kan ikke søkes tilskudd til "utrulling" eller implementering i stort av allerede ferdig utviklede tiltak.

Trøndelag fylkeskommune fullfinansierer ingen prosjekter, så kommunen må stille med egenandel tilsvarende tilsagnsbeløp.

Denne tilskuddsordningen bevilger ikke støtte til drift av organisasjoner.

Det er ikke mulig å søke støtte fra denne ordningen til formål som faller innenfor andre fylkeskommunale tilskuddsordninger.

2 SØKNAD

2.1 Søknadens innhold

Benytt søknadsskjema. Søknad skal beskrive tiltaket til kommunen(e).

Kommunen må oppgi minimum to kontaktpersoner i søknad.

Send søknad til postmottak@trondelagfylke.no med kopi til eirhe@trondelagfylke.no; johvi@trondelagfylke.no; friha@trondelagfylke.no

Merk søknad med **Søknad – Program for folkehelsearbeid – kommunenavn.**

Søknad signeres av kommunedirektør.



2.1.1 Kunnskapsbasert

Tiltak må ta utgangspunkt i regionale/lokale folkehelseutfordringer og ressurser, og skal være kunnskapsbasert. Kommunen må ta utgangspunkt i eget oversiktsarbeid/kunnskapsgrunnlag, i henhold til [folkehelseloven](#) §5. Eventuelt kan annen oversikt for barn og unges psykiske helse og livskvalitet være grunnlag (f.eks. elevundersøkelser, Ungdata-undersøkelser). Søker må også vise hvordan denne kunnskapen er blitt brukt. Er det funn fra forskning som vil være relevant å støtte seg på (vis til kilder)? Har kommunen erfaring fra tidligere arbeid med *Program for folkehelsearbeid* som vil være relevant? I tillegg må barn og unge være involvert i arbeidet med kunnskapsgrunnlaget, siden barn og unge er målgruppe for tiltaket. Deres erfaring er derfor viktig.

2.1.2 Forankring

Beskriv politisk og administrativ forankring av søknaden. Det behøver ikke være ferdig tiltak som behandles, men at kommunen søker og at man stiller ressurser tilgjengelig for å delta og gjennomføre arbeidet.

Programmet har mål om å øke kunnskapen om effektive virkemidler i forebyggende og helsefremmende arbeid hos folkevalgte og ansatte i fylkeskommuner og kommuner. Politisk behandling skal blant annet bidra til å sikre helsefremmende politikk og økt kunnskap om folkehelse lokalt, regionalt og nasjonalt. Politisk og administrativ forankring skal også bidra til å sikre at kommunen prioriterer arbeidet og har ressurser til å gjennomføre innen programperioden. Hvordan skal dere sikre forankring gjennom hele prosjektperioden, også i egen organisasjon?

2.1.3 Målgruppe

Målgruppe for tiltak er primært barn og unge opp til 24 år og deres foresatte samt voksenpersoner i deres liv, samt befolkningen for øvrig. Beskriv målgruppe for kommunens tiltak.

Program for folkehelsearbeid er en befolkningsrettet satsing, som betyr at tiltak skal være universelle og rettet mot alle barn og unge i en aldersgruppe, og ikke være rettet mot risikogrupper eller være individuelle tiltak.

2.1.4 Medvirkning

Kommunen må gjennomføre medvirkningsprosess med målgruppen barn og unge og andre sentrale aktører før dere bestemmer tiltak. Se side 13 i [Trøndelagsmodellen for folkehelsearbeid](#) for beskrivelse av søkekonferanse. Dere kan også kontakte fylkeskommunen for bistand og/eller råd til gjennomføring av medvirkningsprosesser.



2.1.5 Samarbeid

Kommunen søker enten alene eller sammen med andre. Samarbeid må være på tvers innad kommunen og med andre aktører ut over kommunens egen organisasjon. Beskriv hvordan kommunen har og skal samarbeide med andre i prosjektperioden, gjennom søknadsprosessen til gjennomføring av prosjektperiode. Se også oversikt over aktører (side 7) og steg 3 Involvere og utvikle (side 12) i [Trøndelagsmodellen for folkehelsearbeid](#).

2.1.6 Innsatsområde

Beskriv valgt innsatsområde, som må være basert på kunnskapsgrunnlag og medvirkningsprosesser. Se også steg 1 og 2 (side 8-11) i [Trøndelagsmodellen for folkehelsearbeid](#). Er innsatsområdet forankret i kommunens plan- og styringssystem?

2.1.7 Mål

Beskriv hva kommunen forventer å oppnå med tiltaket og arbeidet. Hvilke forventede effekter og resultater av tiltak og arbeidet dere har? Hva skal være oppnådd når prosjektperioden er over (resultatmål) og hvilken effekt ønsker kommunen at arbeidet skal skape (effekt mål). Mål henger sammen med hva som skal evalueres.

2.1.8 Evaluering

Tiltak og metoder som utvikles/utprøves innen rammen av tilskuddsordningen skal evalueres. Fylkeskommunen vil koordinere kontakt med FoU-miljø for evaluering, men kommunen skal gjennomføre en del av evalueringen selv. Erfaringer fra arbeidet skal dokumenteres slik at de kan deles med andre. Se også steg 6 (side 20) i [Trøndelagsmodellen for folkehelsearbeid](#). Se også KS' veileder for egevaluering: [veileder for egevaluering](#). Evalueringsmetode henger sammen med mål.

2.1.9 Implementering

Beskriv hvordan kommunen skal sikre implementering av tiltak og/eller arbeidsmetode etter at tilskuddsmidler opphører. Hva skal dere gjøre underveis som bidrar til at tiltak og/eller arbeidsmetode implementeres? Se også nettsiden [Implementering av tiltak for barn og unges psykiske helse \(implementere.no\)](#) om implementering og hva som er lurt å gjøre for å lykkes.

2.1.10 Forventninger

Beskriv hva kommunen ønsker og forventer å få ut av å delta i programperioden 2024-2026, både til seg selv og programmet som helhet? Hva kan kommunen selv gjøre for å imøtekomme disse forventningene?



2.2 Søknadsfrist

Det lyses ut bare én gang og søknadsfrist er:

- **15. oktober 2024**

Søknader som kommer etter fristen, vil ikke bli behandlet.

3 VEIEN VIDERE

3.1 Prosjektplan

Etter at søknad er sendt må kommunen ferdigstille og levere prosjektplan inkludert budsjett og finansieringsplan. Her må kommunen synliggjøre egenfinansiering. Mal for prosjektplan og budsjett- og finansieringsplan vil bli gjort tilgjengelig. Frist for ferdigstilling og innsending av prosjektplan er:

- 15. november 2024

Tildeling av tilskuddsmidler skjer etter at kommunene har levert og fått godkjent prosjektplan, og at prosjektplan er behandlet politisk hos Trøndelag fylkeskommune.

3.2 Samarbeidsavtale

Kommunen inngår samarbeidsavtale med fylkeskommunen for gjennomføring av arbeidet. Kommunen vil også inngå avtale med FoU-miljø for evaluering.

Kommunen får økonomisk støtte fram til og med 2026. Inkludert i tilsagn til kommunen vil være midler til evaluering utført av FoU-miljø. Evalueringen som FOU-miljø gjennomfører i kommunene, vil betales direkte fra fylkeskommune til FoU-miljø. Kommunen inngår samarbeidsavtale med FoU-miljø om gjennomføring av evaluering.

Kommunen forplikter seg til å yte egeninnsats tilsvarende tilskuddsbeløp fra fylkeskommunen.

Helsedirektoratet har et krav til at alle prosjekter skal evalueres, for å sikre utvikling av kunnskap og spredning av kunnskap og erfaringer. Kommunen forplikter seg derfor til å gjennomføre og evaluere arbeidet i løpet av samarbeidsperioden.

Psykisk helse og rusforebygging er eller blir integrert i kommunens folkehelsearbeid i løpet av avtaleperioden.

Kommunen har eller innarbeider rutiner for systematisk og kunnskapsbasert folkehelsearbeid i kommunens daglige virksomhet i løpet av avtaleperioden.



Kommunen og fylkeskommunen har et felles ansvar for å bidra til at programmet som helhet blir evaluert.

Kommunen og fylkeskommunen har et felles ansvar for at erfaringer og kunnskap fra programmet deles og spres.

Kommunen oppnevner to kontaktpersoner. Kommunen må gi beskjed til fylkeskommunen om kontaktperson(er) må endres.

Fylkeskommunen skal tilrettelegge for læringsnettverk som skal bidra til å kompetanseheving og mulighet for erfaringsutveksling. Tilskuddsmottaker forplikter seg til å delta i nettverk og fellesaktiviteter som gjennomføres som en del av programmet med minimum to deltakere. Dette for å sikre at kompetansen i større grad blir værende i organisasjonen/strukturen og ikke bare hos den enkelte deltaker. Kommunen bør også prioriterer å delta på nasjonale konferanser eller samlinger som en del av det nasjonale programmet. Deltakelse på samlinger kan dekkes av tilskuddsmidler og må synliggjøres i budsjett.

Kommunen forplikter seg til å rapportere underveis og helt til slutt, og skal derfor levere årlige rapporter på aktivitet og økonomi. Prosjektregnskap skal være revisorgodkjent.

3.3 Rapportering

Kommunens rapporter på aktiviteter for året som har gått og prosjektregnskap for prosjektåret, og for hele perioden til slutt. Dette er grunnlag for rapportering for fylkeskommunen til Helsedirektoratet, som videre rapporterer til Helse- og omsorgsdepartementet. Rapportering gir også kommunen mulighet til å vurdere status for arbeidet og som læring underveis i prosessen.

Frist for levering av rapport for aktivitet og fremdrift er 1. mars hvert år.

Frist for levering av revisorgodkjent prosjektregnskap og budsjett er 1. april hvert år.

Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt. Kommunen må overholde fristene.

